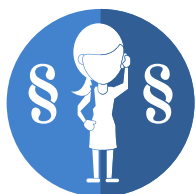

PRAWA STRON POSTĘPOWANIA SĄDOWEGO

**PUNKT
NIEODPŁATNEJ
POMOCY PRAWNEJ**

Postępowanie cywilne

Procesowe

Strony postępowania

Powód

Pozwany

Nieprocesowe

Uczestnicy postępowania

Wnioskodawca

Uczestnik postępowania

Prawa stron postępowania cywilnego

1. Zasada jawności postępowania sądowego

Zgodnie z art. 45 Konstytucji RP, każdy ma prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd. Wyłączenie jawności rozprawy może nastąpić ze względu na moralność, bezpieczeństwo państwa i porządek publiczny oraz ze względu na ochronę życia prywatnego stron lub inny ważny interes prywatny.

Wyrok zawsze ogłaszany jest publicznie.

Strony i uczestnicy postępowania mają prawo przeglądać akta sprawy i otrzymywać odpisy lub wyciągi z tych akt.

2. Zasada rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki

Prawo do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki oznacza, że sprawa powinna zostać rozpoznana w „rozsądnym terminie”. Jest to zwrot niedookreślony.

Z nieuzasadnioną zwłoką mamy do czynienia wówczas, gdy postępowanie będzie trwać dłużej, niż jest to konieczne dla wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy.

3. Prawo do równości stron postępowania

W postępowaniu cywilnym strony powinny mieć takie same prawa i obowiązki. Każda ze stron musi posiadać możliwość korzystania z jednakowych środków prawnych w celu obrony i dochodzenia swoich interesów.

4. Prawo do pomocy w postępowaniu

Prawo pomocy obejmuje zwolnienie strony od kosztów sądowych oraz bezpłatne ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego. Wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych i/lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu należy załączyć oświadczenie o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania. Koniecznym jest wykazanie, że bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny nie jest się w stanie ponieść kosztów sądowych i/lub wynagrodzenia profesjonalnego pełnomocnika.

Przy wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu należy również wykazać, że jego udział jest w sprawie potrzebny mianowicie, czy z uwagi na właściwości osobiste strony czy też stopień skomplikowania sprawy zachodzi potrzeba udziału w niej profesjonalnego pełnomocnika.

5. Prawo do ugodowego zakończenia sporu

W sprawach, w których zawarcie ugody jest dopuszczalne, sąd dąży w każdym stanie postępowania do ich ugodowego załatwienia, w szczególności przez nakłanianie stron do mediacji. Bezpośrednim skutkiem zawarcia ugody przed sądem jest umorzenie postępowania, a w przypadkach, w których strony nie postanowiły inaczej, znosi się wzajemne koszty procesu.

6. Prawo do postępowania dwuinstancyjnego

Zasada instancyjności polega na możliwości zaskarżenia orzeczenia wydanego w postępowaniu sądowym w I instancji. Podstawową funkcją zasady instancyjności jest skorygowanie uchybień, jakie mogły się pojawić podczas rozstrzygnięcia danej sprawy w sądzie I instancji.

Sąd II instancji może utrzymać orzeczenie Sądu I instancji w mocy, zmienić je lub przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia sądowi I instancji.

Szanowni Państwo,

Oddajemy w Państwa ręce kolejną pozycję z serii naszych broszur informacyjnych, poruszającą bardzo ważne kwestie i mającą na celu poszerzenie świadomości prawnej obywateli.

W przypadku pytań oraz chęci rozwiązania problemów natury prawnej zachęcamy do korzystania z usług Punktów Nieodpłatnej Pomocy Prawnej prowadzonych przez naszą Fundację – Regionalne Centrum Informacji i Wspomagania Organizacji Pozarządowych, jak i przez inne organizacje pozarządowe.

Z poważaniem

Zespół Radców Prawnych
Kancelaria Społeczna Gdańsk Orunia

POMOC PRAWNA
PORADY OBYWATELSKIE
MEDIACJA